

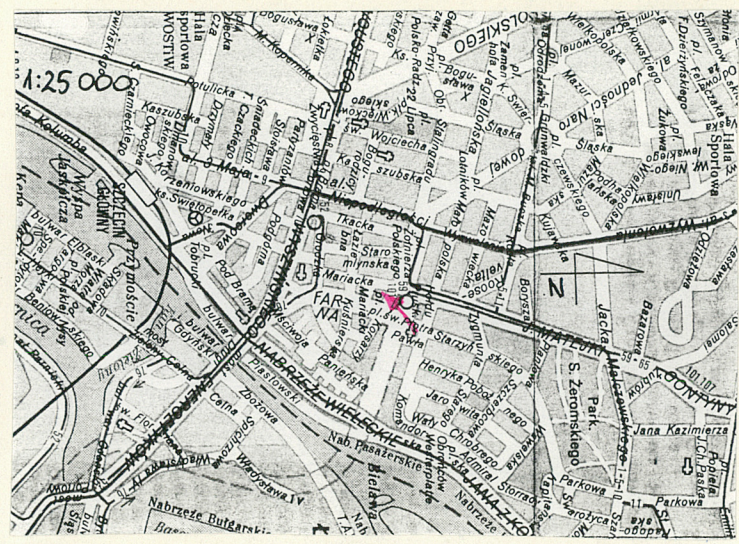
1. Obiekt 1018

KAMIENICZKI tzw. PROFESORSKIE

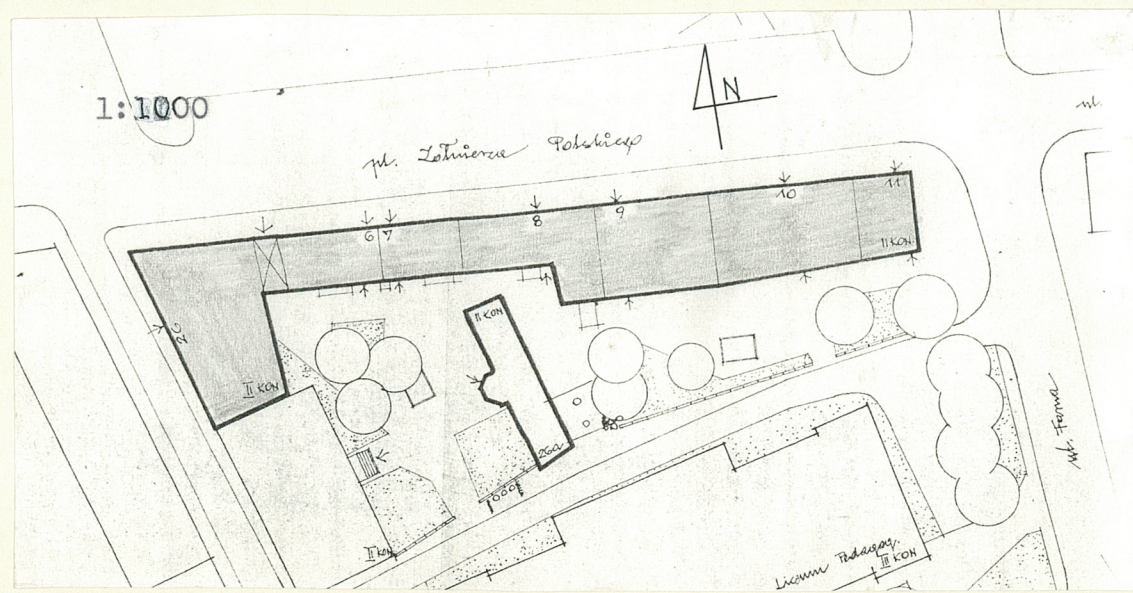
2. Czas powstania
XIII / XIV
przeb. XVIII w.

3. Miejscowość
SZCZECIN

11 Zdjęcia. rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

Widok elewacji frontowej.

4. Adres
Pl. Żołnierza 6 - 11
ul. Mariacka 26
nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna
województwo Szczecin
gmina Szczecin pow. SZCZECIN

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Stettin (do 1945 r.)

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975
województwo Szczecin
powiat Szczecin

8. Właściciel i jego adres
Urząd Miasta w Szczecinie

9. Użytkownik i jego adres
ABK 12
Pl. Żołnierza Polskiego 6/7

10. Rejestr zabytków
Nr 15 data 18.VI.1954

Powstanie domków wiąże się z budową kolegiackiego kościoła mariackiego. Lata budowy kościoła 1263-1335. Domki stanowiły najbliższe otoczenie kościoła od strony murów miejskich. Budowę domków rozpoczęto prawdopodobnie w tym samym roku co budowę kościoła.

Budowa trwała kilka lat. W średniowieczu irenesansie domki włączane były w obszar starego miasta obwiedziony murami obronnymi. Fasady zwrócone były ku południowi i przylegały do cmentarza kościelnego. W skład domków wchodził wzniesiony już w 1469 r., określany jako "alte Kapitelhaus", dom kapituły, oraz domy mieszkalne duchownych. Mieszkali tu pedagodzy, rektorzy, subrektorzy, kaznodzieje wykładający w powołanym w 1543 r. gimnazjum miejskim - Pedagogium. Około 1550 r. przy Mariackiej 26 powstał budynek administracji, zwany "ekonomia" - pokój administratora, izba sądów i archiwum.

W 1667 r. w wyniku pożaru domki 8-10 uległy zniszczeniu, a w 10 lat później odbudowie. Zasadnicza przebudowa domków nastąpiła w latach 1739-42, w związku z rozwojem osi urbanistycznej miasta i przeprowadzenia nowego ciągu komunikacyjnego do Polic. Projekty sporządził inż. wojskowy Freund. Przed domkami urządzono reprezentacyjny Biały Plac Parad, ob. Plac Żołnierza. Elewacja północna domków została przebudowana i ujednolicona w jednym ciągu, przerywanym jedynie na połaci dachowej wystawkami i lukarnami. W 1931 r. w wyniku regulacji i poszerzenia ul. Farnej zburzono ostatni, wschodni człon (dom nr 12). W 1932 przy ul. Mariackiej 26 urządzono sklep, przez co powiększono okna i przebito otwór drzwiowy w ściętym narożu. Obecnie domki są własnością miasta.

Sytuacja. Budynki położone po lewej stronie Odry, w śródmieściu. Zajmują kwartał wyznaczony ul. Mariacką od zachodu, ul. Farną od wschodu, od południa Placem Mariackim, od północy Pl. Żołnierza Polskiego. Ciąg domków zwrócony jest fasadą w stronę Pl. Żołnierza Polskiego. Boczna elewację - zachodnią, stanowi elewacja budynku przy ul. Mariackiej 26. **Materiał, konstrukcja, technika.** Budynki na fundamencie ceglanym z użyciem głazów narzutowych. Ściany z cegły, tynkowane. Więźba drewniana jętkowa. Dach kryty dachówką karpiówką. Stropy proste drewniane, w piwnicach częściowo kolebkowe; piwnice przy Mariackiej 26 krzyżowo-żebrowe na gurtach. Podłogi: w piwnicy wylewane, cementowe; w klatkach schodowych lastriko, w pomieszczeniach płytki PCW. Schody. Dom przy Pl. Żołnierza 8 drewniane z policzkami, kręcone z duszą i podestami, balustrada z drewnianymi balaskami i profilowaną, drewnianą poręczą. Schody w pozostałych domach betonowe, proste, 2-biegowe z podestami, balustrady żeliwne. Drzwi zewn.: od Pl. Żołnierza Polskiego drewniane, płycinowe, 2-skrzydłowe, z prostokątnym nadświetlem. Drzwi domu przy Mariackiej 26 - drewniane, płycinowe, opierane deskami, 2-skrzydłowe, z odcinkowym nadświetlem. Drzwi podwórzowe - drewniane, płycinowe, 1-skrzydłowe; drzwi domu nr 9 przeszkłone z półkolistym nadświetlem; drzwi domu nr 10 - 2-skrzydłowe, z prostokątnym nadświetlem. Drzwi wewn. we wszystkich domach drewniane, 1-skrzydłowe, prostokątne, typowe. Okna - drewniane, krosnowe, zdwojone, 2-skrzydłowe, prostokątne, z szczeblinami poziomymi, ze stałym ślaniem. Okna klatki schodowej przy Mariackiej 26 drewniane, krosnowe, pojedyncze, 4-dzielne, ze stałym krzyżem okiennym i ślaniem przesuniętym ku górze. Okna podwórzowe domków 6-8 na poddaszu drewniane, 2-skrzydłowe, typowe.

Rzut. Domy w ciągłej zabudowie na planie dwu wydłużonych prostokątów: z których prostokąt domków części wschodniej jest szerszy. Do większego zachodniego bloku domków od zachodu przylega prostopadle prostokąt domu przy ul. Mariackiej. Poszczególne domki o zróżnicowanych pod względem wielkości i kształtu powierzchniach, 2-traktowe z klatką schodową w 1 trakcie.

Bryła. Budynki 2-kondygnacyjne, częściowo podpiwniczone z częściowo użytkowym poddaszem. Dach 2-spadowy z wystawkami i lukarnami.

Elewacje. Elewacja frontowa, 43-osiowa, dwukondygnacyjna, z nieregularnie rozmieszczonymi sześcioma otworami drzwiowymi oraz równie nieregularnie rozmieszczonymi w połaci dachowej wystawkami, jedno- lub dwuosiowymi, zwieńczonymi trójkątnymi szczytami. Elewacja potraktowana parawanowo - nie odpowiada podziałom wewnętrznym; podzielona horyzontalnie poprzez opracowanie plastyczne: I kondygnacja rustykowana wsparta na cokole, II kondygnacja opracowana płasko. Kondygnacje dzielone systemem kwadratowych, płaskich wnęk. Fasada zwieńczona profilowanym gzymsiem wieńczącym. Otwory okienne otoczone opaskami. Elewacja zachodnia zespołu, która jest równocześnie fasadą budynku przy ul. Mariackiej 26, potraktowana analogicznie, przy czym kondygnacje dodatkowo dzielone profilowanymi gzymsami; również profilowane opaski okienne. Narożnik budynku od strony pn.-zach. ścięty z ozdobnym zwieńczeniem. Elewacja wschodnia: ściana z widoczną konstrukcją ryglową trójkątnego szczytu. Elewacja południowa: podwórzowa, 33-osiowa; zachodni blok zabudowy zespołu trójkondygnacyjny, czwartą kondygnację stanowią okna poddasza, powierzchnia opracowana płasko; część wschodnia - dwukondygnacyjna, z dwoma otworami drzwiowymi na skrajnych osiach, z wystawkami i lukarnami analogicznymi jak w elewacji frontowej.

Wnętrze. Podziały elewacji nie odzwierciedlają rozkładu pomieszczeń. Domki różnią się wielkością i sposobem rozplanowania. Centralnym pomieszczeniem jest klatka schodowa od której rozchodzą się mieszkania. Wnętrza pomieszczeń o współ-

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
1764,2 m ³	925,58 m ²	Budynki mieszkalne	Budynki mieszkalne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
1967 r. - remont generalny z wymianą schodów drewnianych na betonowe (prócz kamienicy nr 8), wymiana więźby oraz pokrycia dachowego, zmiana posadzek		Stan zachowania ogólnie dobry. Jedynie ściany piwnic wykazują ślady świadczące o ich zawilgoceniu. Budynek prawdopodobnie nie posiada odpowiedniej izolacji przeciwwilgotnościowej.	
			
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Akta Policji Budowlanej, sygn. :

ANB 3718

ANB 3719

ANB 3720

ANB 3721

ANB 3722

ANB 3724

Archiwum Państwowe w Szczecinie.

22. Bibliografia

T. Białycki, Historia Szczecina, Ossolineum 1992.
Dzieje Szczecina, t. II, 1985.

M. Wehrmann, Geschichte der Stadt Stettin, Stettin
1911.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr Elwira Wolender, XII 1992 r.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki

mgr Elwira Wolender, XII 1992 r.

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr.

mgr Tomasz Wolender, XII 1992 r.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

PSOZ Szczecin

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

1. Miejscowość Szczecin	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kamieniczki tzw. profesorskie	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Opis, Fotografie
----------------------------	--	--

c.d. rubryki nr I3: czesnej formie i wyglądzie. Na uwagę zasługuje jedynie klatka schodowa kamieniczki nr 8.
Instalacje. C.o., wodno-kanalizacyjna, gazowa, elektryczna.

3.

1. Widok półn. narożnika od Pl. Żołnierza.
2. Widok półn. elewacji domków Pl. Żołnierza Polskiego 6/7
3. Widok półn. elewacji domków Pl. Żołnierza 8 i 9
4. Widok półn. elewacji domków Pl. Żołnierza 10 i 11
5. Widok elewacji półn. domu Mariacka 26

4.

Wkładkę założył: mgr Elwira Wolender, XII 1992.
(imię, nazwisko, data)

5.

Miejsce przechowywania negatywów:
jed. W.A. Olsztyn z. 135/S
OZGraf. Z.P. Ostróda z. 676 n. 40 000

6.

7.

8.

9.

10.

- 6. Widok elewacji zach. od ul. Mariackiej 26
- 7. Portal elewacji zach.
- 8. Elewacja tylna połudn. domków Pl. Żołnierza 6/7
- 9. Elewacja tylna zach. domu Pl. Żołnierza Polskiego 8
- 10. Detal narożnika pn.-zach.

1. Miejscowość

Szczecin

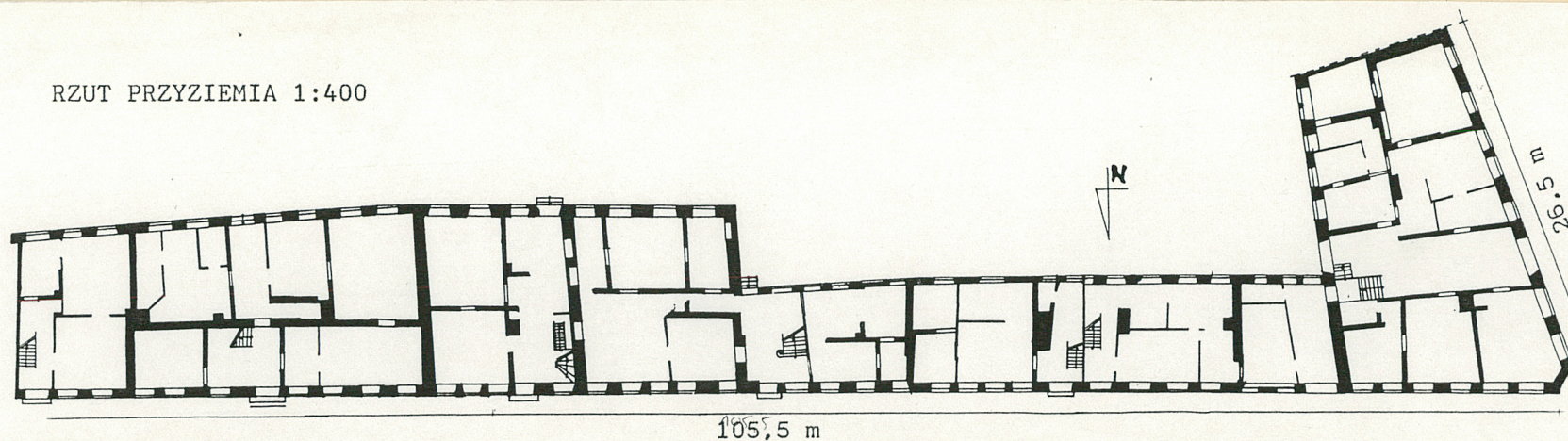
2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kamieniczki, tzw.
profesorskie

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Rzut przyziemia

RZUT PRZYZIEMIA 1:400

Wkładkę założył: mgr Elwira Wolender, XII 1992
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

Wzór ODZ 1978 r.